

ARCHYVARAS ALKOJE

Rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius Amerikos lietuvių kultūros archyve (ALKOJE) keturias savaites dirbo jaunas archyvaras Ignacas Kislauskas – tvarkė muzikos pedagogo ir dirigento Vytauto Marijošiaus archyvą.

Jaunas archyvaras Ignacas Kislauskas ALKOJE prie V. Kašubos skulptūros „DLK Vytautas“, vienos iš eksponatų 1939 m. Pasaulinėje parodoje New Yorke (nuotr. R. Girniaus)

Marijošius atliko reikšmingą vaidmenį lietuvių muzikiniame gyvenime. Laisvoje Lietuvoje Marijošius pastatė ir dirigavo apie 20 klasikinių operų, su simfoniniu orkestru koncertavo Lietuvoje ir Latvijoje, Kauno konservatorijoje dėstė dirigavimą, partitūrų skaitymą, vadovavo operos klasei.

Pabėgęs į Vakarus, jis išlaikė egzaminus

Hartt College of Music Hartforde, CT ir ten pat dėstė dirigavimą bei partitūros skaitymą, taip pat vadovavo Hartt Youth orkestrui. 1951, 1954 ir 1957 m. jis

dirigavo Margučio ruošiamams simfoniniams koncertams Čikagoje (solistai Lily Pons, P. Stoska, A. Kaskas).

Ignacas apsiėmė Marijošiaus archyvą tvarkyti finansuojamas Lietuvos Kultūros ministerijos. 2013 gegužį Kultūros ministerija nusprendė paremti Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Muzikologijos instituto pasiūlytą projektą - "Dirigento Vytauto Marijošiaus archyvinės medžiagos tvarkymas archyve ALKA ir jos viešinimas."

Ignacas tam darbui turi ypatingus privalumus – jis jau yra susipažinęs su išeivijos muzikine veikla. Mat, nuo 2010 m. jis dirba Klaipėdos u-teto Išeivių kultūros ir meno archyve. Jo pagrindinė atsakomybė – tvarkyti muziko Vytauto Strolis archyvą, kuriame yra ir jo tėvo Juozo bei brolio Fausto archyvinės medžiagos.

I. Kislauskas tvarko Vytauto Marijošiaus archyvą ALKOJE (nuotr. R. Girniaus)

Pats Ignacas jaučia, kad patirtis Klaipėdos u-to Muzikologijos instituto archyve jam padėjo tvarkyti Marijošiaus archyvą: „Kiekvienas archyvas – naujas iššūkis dėl savo skirtingos medžiagos. Tai priklauso nuo asmens, kaupusio medžiagą archyvui. Darbas ALKOJE, tvarkant V. Marijošiaus archyvą, iš dalies buvo tęstinis mano įprasto darbo universitete, nes ten tvarkau muzikologo archyvą, kaip ir čia.

Dėl šios priežasties darbas sekėsi daug sklandžiau, turint iš anksčiau sukauptų žinių apie tam tikrus muzikus, jų gyvenimo vingius, jų nuveiktus darbus.“

Anot Ignaco, darbas ALKOJE buvo jam asmeniškai naudingas: „Darbas ALKOJE man praplėtė akiratį apie lietuvių muzikų gyvenimą išeivijoje, daugiau sužinojau apie tam tikrus muzikus, jų darbus. Visa tai man be abejo padės vėliau, tęsiant darbą archyve, esančiame Klaipėdos u-tete.

„Taip pat turėjau galimybių nors truputį pakeliauti po daugeliui europiečių išsvajotas valstijas, susipažinti su gražia supančia gamta. Be to, susitikau su čia gyvenančiais lietuviais, ne vienoje vietoje pamačiau čia jau nuo seno gyvenusių lietuvių palikimą: garsiąją Marianapolio mokyklą, kuri dabar yra žinoma ir gerbiama visame pasaulyje, seserų vienuolių įkurtus aukšto lygio Matulaičio slaugos namus, kurie yra mėgiami taip pat ir vietinių, bei pačių seserų Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyną, gausiai lankomą viso pasaulio piligrimų, kitų vienuolių ir dar daugelį kitų garsių vietų, kurios iki šiol yra lietuviybės židiniai.“

Ignui darbas ALKOJE buvo malonus ir įdomus: „Dirbdamas su muziko dirigento V. Marijošiaus archyvu, radau čia daug vertingos medžiagos, kurios sunkiai ar išvis nerasi dirbdamas bet kur kitur Lietuvoje. ALKOJE tikrai gausu vertingos bei unikalios ne tik muzikams, bet ir kitų profesijų atstovams (politikams, istorikams) medžiagos, prie kurios dar neprisilietė nei vieno lietuvių ranka, todėl būti pirmam visada malonu, juo labiau patirti tą neapsakomą pažinimo jausmą.

„Tobulėjimas visada yra gerai bet kurioje veikloje ar darbe, todėl džiaugiuosi gavęs galimybę visa tai patirti čia. ALKA yra įsikūrusi atokiame gamtos prieglobstyje toliau nuo didesnių miestų, todėl čia gera vieta, norintiems susikaupti darbui. Tokioje vietoje lieki pats su savimi ir savo tautos praeitimi - archyvais priešakyje be pašalinių dirgiklių, kurių gausu didmiesčiuose. Tuo tarpu pailsinti akis ir įkvėpti gryno oro galima visai šalia esančiame vienuolyno parke. Tai ideali vieta darbui ir atradimams!“

Amerikos lietuvių kultūros archyvas
(ALKA) Putname, CT

Tikimės susilaukti daugiau mokslininkų iš Lietuvos, susidomėjusių mūsų po pasaulį išsibarsčiusios tautos praeitimi. Ir esame dėkingi Lietuvos Kultūros ministerijai, Kuri remia jų darbą.

Kviečiame aplankyti ALKĄ Putnamo mieste o jei tai per toli, prašome užsukti į ALKĄ internete adresu www.lkma.org

dr. Mirga Girniuvienė
ALKA pirmininkė